

24.4.2025

VN/28535/2023

Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupamenettelyjen ohjausryhmän kokous

KOKOUSMUISTIO

Aika ja paikka

Torstai 24.4.2025, klo 13.00–15.00, TEAMS-kokous

Läsnäolijat

- Sonja Hämäläinen, TEM pj. (poistui 14:50)
- Katri Niskanen, TEM
- Satu Salonen, TEM
- Ariann Grandell, TEM
- Jarmo Tiukkanen, TEM
- Tuulia Muuronen, TEM (sihteeri)
- Essi Lojander, TEM
- Jorma Kantola, SM
- Katja Luopajarvi, UM
- Ida Niemi, UM
- Riina Keskinen, UM
- Sirkku Linna, OKM
- Henna Närhi, OKM
- Annamari Soikkeli, Business Finland (WiF)
- Katja Kultalahti, ELY-keskus
- Emine Karakan, KEHA-keskus (WiF)
- Pirkko Anttila, DVV
- Ilkka Haahtela, Migri
- Pauliina Helminen, Migri
- Kristel Stenman-Huuskonen, Migri
- Tuuli Huhtilainen, Migri
- Harriet Mallenius, Migri

Esittelijät/seurantalintojen omistajat:

- Harry Berg, Migri
- Irina Kurkaa, Migri
- Raisa Palomäki, Migri
- Eili Andersson, UM
- Asta Kassinen, Migri
- Niklas Hämäläinen, Migri
- Johannes Hirvelä, Migri

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00. Ohjausryhmän uusi jäsen Sirkku Linna (OKM) korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston ylijohdaja esittäytyi. Lyhyt esittäytymiskierros.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Seurantalinjojen tilannekatsaukset

Seurantalinja 6: tilannekatsaus (tiedoksi)

Berg esitteli linjan nostot. Tarkemmat tiedot esityksestä (Liite 1).

Tarkennettu, että poikkihallinnollisella työnantajaneuvonnalla tarkoitetaan UM:n ja Migrin antamaa neuvontaa. Pyritään kehittämään neuvontaa sen osalta, että työnantaja ohjataan oikeaan palveluun ja tuodaan selkeämmin esiin Work in Finlandia.

Seurantalinja 5: Tilannekatsaus, kasvuyrittäjien tilanne sekä haavoittuvuus- ja yrittäjäselvityksen tilanne (tiedoksi), opiskelijasesonkiin varautumisen kokonaiskuva (keskusteltavaksi)

Kurkaa esitteli linjan nostot ja esitteli opiskelijasesonkiin varautumisen tilannetta ja riskimallia riskiherätteineen. Tarkemmat tiedot esityksestä (Liite 1).

Migri toi esiin, että SM:lle ollaan tekemässä erillistä selvitystä Migrin virka-avusta UM:lle. Selvityksen pohjalta saadaan materiaalia sen suunnitteluun, miten Migrin resursseja käytetään.

Palomäki esitteli koosteen kasvuyrittäjiin liittyen. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1). Tuotu esiin Migrin ratkaisuvaihtoehtoja, joiden avulla pyritään puuttumaan kasvuyrittäjän oleskelulupaan liittyviin haasteisiin. Ratkaisuvaihtoehdot eivät tarvitse ohjausryhmän hyväksyntää. Tarkennettu jälkivalvonnan haasteiden osalta, että nykyiset lupaedellytykset eivät aseta tietynlaisia edellytyksiä sille, mitä kasvuyrittäjältä odotetaan ja minkälaisessa aikataulussa. Lupaharkinnan osalta puuttuu vakiintunut arviointitapa, joka olisi kirjoitettu lakiin tai HE-tekstiin.

Niskanen kertoi lyhyesti haavoittuvuus selvityksen rinnalla käynnistettävästä selvityksestä kasvuyrittäjien lupiin liittyen, jonka tarkoituksena on selvittää lainsäädännöllisiä ratkaisuja esille tulleiden haasteiden ratkaisemiseksi. Hanke ei ole vielä käynnistynyt, mutta selvitystyötä on jo pikkuhiljaa aloitettu. Poliittisesti yksimielisyys siitä, että lupaperuste vaatii selvittämistä.

Grandell kertoi lyhyesti haavoittuvuus selvityksen tilannekuvasta. Opiskelijat ja heidän perheenjäsenensä tulevat olemaan selvityksen pääpainona. Selvityksen osalta nykytilan kuvauksia on jo tehty. Väliraportti on valmistunut ja menee minryyn ensi viikolla, jonka

jälkeen päästään asettamaan hanke selvityksen jatkolle. Riihikirjauksienkin myötä opiskelijoiden osalta pitää selvittää mahdolliset lakimuutostarpeet.

Seurantalinja 4: Tilannekatsaus (tiedoksi)

Kurkaa esitteli linjan nostot tunnistautumisen osalta ja Andersson edustuston työvaiheiden kehittämisen osalta. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1). Edustustonselvityksen osalta tilannekatsaus kesäkuun ohryyn. **Sovittiin**, että katsaukselle varataan käsittelyaikaa riittävästi.

Käytiin keskustelua edustustonselvityksen ja tunnistautumisen nykytilakuvauksen liitännäisyydestä toisiinsa ja selvitysten vastuutahosta. TEM:n toiveena on, että Migri olisi kummankin selvityksen vastuutaho, koska Migri on koko prosessin omistaja. Tärkeää olisi saada yksi yhtenäinen prosessikuvaus, jossa kuvataan prosessi sekä asiakkaan että viranomaisen näkökulmasta. Selvitykselle ollut tilausta jo pidempään. UM:n pitää tärkeänä yhteistyötä selvitysten tekemisessä ja että saadaan selkeä kuvaus prosessista, mutta katsoo, että edustustonselvitys tulee laatia erillisenä tunnistautumisen nykytilan kuvauksesta, koska edustustonselvitys koskee laajemmin edustuston tehtäviä. Myös DVV tulisi ottaa mukaan työhön. Työpajatyöskentely nähdään hyödyllisenä. Migri pitää tärkeänä tarpeellisten tietojen saamista edustustoista ja että prosessi saadaan yhteistyössä kuvattua kokonaisuudessaan.

Sovittiin, että TEM laittaa vielä kokouksen jälkeen toiveensa selvityksen rakenteesta. Nähtiin tarpeellisenä pitää erillinen palaveri (TEM, UM, Migri) vielä selvityksiin ja niiden mahdolliseen yhdistämiseen liittyen.

UM:sta tuotu esiin, että Dashboard työkalu on valmis ja toiminnallisten testauksien jälkeen mietitään sen laajempaa käyttöä. Mahdollisesti voisi olla Migrin ja UM:n yhteinen työkalu tunnistautumisaikojen seurannassa.

Seurantalinja 3: tilannekatsaus (tiedoksi) ja jälkivalvonnan tilannekuva (keskusteltavaksi)

Jälkivalvonnan uusi prosessinomistaja Kassinen esitteli linjan nostot. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1). **Sovittiin**, että automaattisen jälkivalvonnan tilannekuva (liite 1, dia 6) olisi osa vakiokatsausta ohryn kokouksissa ja tilannekuvaan lisätään prosenttiosuudet lukumäärien lisäksi. Jälkivalvonnan lupaperusteisen tilannekuvan katsotaan antavan myös hyödyllistä tietoa ennakkovalvonnan kehittämiseksi. Jälkivalvonnan avulla saatavan

datan ja analyysin kehittäminen nähtiin kannattavana ja ohjattiin Migriä olemaan tarvittaessa yhteydessä, jos TEM:n puolelta voidaan edistää resurssien ohjaamista.

Seurantalinja 2: Tilannekatsaus ja turvallisuuskriittiset alat (tiedoksi), mallin toimintaperiaatteet ja valmiusaste keskusteltavaksi

N. Hämäläinen esitteli linjan nostot. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Riskihakemusten ohjautuminen tuodaan osaksi seuranta ja tästä seuraavaan ohryyn kokoukseen tietoa.

Tarkennettu, miten esim. erityisasiantuntijoiden kohdalla tunnistetaan riskejä, kun edustuston työntekijät eivät ole osana tunnistautumista ja heidän kauttaan ei saada riskihavaintoja. Kuulemiset tuotiin esiin yhtenä keinona, joiden perusteella voidaan havaita ilmiöitä ja ilmiöiden perusteella tunnistaa riskejä.

Riskiperusteisen käsittelymallin korjaotellun seurannalla katsottiin saatavan tärkeää tietoa, miten hyvin jaottelu toimii eli havaitseeko malli hyvin riskejä missäkin prosessissa. Nähdään keskeisenä hallintakeinona. Toiveena, että saataisiin näkyviin missä vaiheessa kustakin lupaperusteesta saadaan korikohtaista tietoa. **Sovittiin**, että koriohjautuvuudesta tietoa kesäkuun ohryyn ja sen mallia ja pysyvyysastetta seurataan vakiona.

UM toivoi edustustojen kuulemisten ja riskiasiasanojen osalta, että saataisiin analyysia siitä, mikä merkitys kuulemisella on prosessille. UM myös toi esiin, että riskiasanojen ja kielteisten osuutta selittää ainakin osittain eri edustustojen mahdollisuudet tutkia asiakirjojen esimerkiksi pankkitositteiden aitoutta. UM myös katsoi, että löydöksistä olisi hyvä käydä jatkokeskustelua UM:n ja Migrin välillä, koska dataa voisi hyödyntää edustustojen koulutusten kohdentamisessa. Riskiasiasanojen, kuulemisten ja kielteisen osuuksista toivotaan jatkokatsausta.

Seurantalinja 1: työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton tilannekuva, scoreboard (tiedoksi)

Hirvelä esitteli scoreboardin tilannekatsauksen ja ensimmäisten kielteisten oleskelulupapäätösten tilastot ja kielteisten päätösten perusteiden jaottelun. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2). Kielteisten perusteiden "yleiset edellytykset eivät täyty"-perusteella tarkoitetaan UlkL 36 a §. Scoreboardia laajennettu eikä se ole nykyään vain RRF-tarpeiden näkökulmasta tehty.

Kumppanuusmaiden tilannekuvan osalta tilastot eivät kerro nykytilannetta, vaan ovat menneisyyteen katsovia. Kysymyksenä ohryn jäsenille, pitäisikö tilannekuvan olla reaaliaikaisempi ja seurata muitakin kuin kumppanuusmaita. Kokouksessa katsottiin, että olisi hyvä saada reaaliaikainen tilannekuva tunnistautumisen ajasta. UM:n toi esiin, että dashboard toivottavasti saadaan tähän tarpeeseen valjastettua. Perheenjäsenten mukaan ottaminen scoreboardiin nähtiin todella hyödyllisenä. Migristä tuotiin esiin, että perheenjäsenten hakemukset pyritään käsittelemään samanaikaisesti päähakijan kanssa. Tähän liittyen Migrissä valmisteilla työnjakopaperi. Suurimman osan hakemuksista tilanne hyvä, mutta ruuhkaa selvitystä vaativissa hakemuksissa.

4. Muut asiat

Ei muita esille nousevia asioita.

Kokouksen lopussa koottu vielä yhteen kokouksessa sovitut asiat:

- Jatketaan tunnistautumisen nykytilan rakenteen suunnittelua niin, että palvelee kokonaisuutta. TEM laittaa toiveensa selvityksen rakenteesta. Kokoustetaan pienemmällä porukalla vielä edustustonselvityksen ja tunnistautumisen nykytilan sisällöstä ja vastuutahoista. (linja 4).
- Automaattisen jälkivalvonnan tilannekuvaa seurataan osana vakiokatsausta ja prosenttiosuudet lisätään vakiona dataan (linja 3).
- Riskiperusteisen käsittelymallin koriohjautuvuudesta tietoa kesäkuun ohryyn ja sen mallia ja pysyvyysastetta seurataan vakiona (linja 2)
- Scoreboardin osalta tunnistettiin perheenjäsenten mukaan ottamisen lisäarvo ja tarve saada reaaliaikaista tietoa tunnistautumisen ajoista osaksi tilannekuvaa (linja 1).

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja (Niskanen S. Hämäläisen sijaisena) päätti kokouksen klo 14:57. Seuraava kokous 17.6.2025.

Liitteet LIITE 1: Seurantalinjat 2-6_kokousaineisto24042025 final
LIITE 2: Scoreboard_2_2025_TEM_24.4.2025

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi Erityisavustaja
TEM/MAKO